

Ljubljana, 4.11.2016

Ministrstvo za okolje in prostor
Dunajska cesta 48
1000 Ljubljana

Predmet: Odziv na predloge nove prostorske in gradbene zakonodajne in javno naznanilo datuma posredovanja pripomb skupine Odgovorno do prostora!

Spoštovana gospa ministrica, spoštovani gospod predsednik vlade!

V skupini Odgovorno do prostora!¹ (OdP!) smo takoj po objavi predlogov novih zakonov: Zakona o urejanju prostora, Gradbenega zakona in Zakona o pooblaščenih arhitektih in inženirjih pristopili k organizirani obravnavi gradiv in po skrbnem premisleku ministrstvu predlagali podaljšanje roka za javno obravnavo. Ugotovili smo, da so besedila predpisov, predvsem Zakon o urejanju prostora, še zelo nedodelana in neprimerna za nadaljnjo obravnavo brez resnejše razprave in sprememb. Ocenili smo tudi, da je tako glede na obseg in vsebino zakonodajnega paketa, kot glede na posamezne predlagane rešitve nujno potrebnega več časa za učinkovito javno razpravo in oblikovanje pripomb. Strokovna javnost, ki jo zastopa naše partnerstvo ocenjuje, da je za nadaljnjo usodo prostorskega razvoja in kulture urejanja prostora zelo pomembno, da se vsi akterji v urejanju prostora - od politike, do javne uprave, stroke, lastnikov in investitorjev ter prebivalcev – res zelo dobro zavedamo razlogov za zakonodajne spremembe in da razumemo, kakšne rešitve bomo z novo sistemsko ureditvijo uveljavili ter kako jih bomo posamezni akterji tudi izvajali. V partnerstvu OdP! zato obžalujemo, da javna razprava o zakonskih predlogih ni bila formalno podaljšana in ob izteku le te napovedujemo, da bomo pripombe partnerstva OdP! na zakonske rešitve posredovali z zamikom.

V partnerstvu ob tej priložnosti ugotavljamo, da je zakonska materija še zelo nekonsistentna in v posameznih delih tudi nejasna. Zato nas skrbi namera ministrstva, da bo po 4. 11. nadaljevalo z usklajevanjem rešitev na drugih ravneh. Pričakovali bi, da bo najprej vendar oblikovan dovolj trden in nedvoumno strukturiran zakonski okvir, da bodo razjasnjeni ključni pojmi in struktura prostorskih aktov, vloge v sistemu in podobno. Vse to in še marsikaj je v predlogih nezadovoljivo rešeno. Partnerji OdP! sicer ugotavljamo, da je v predlogih upoštevanih več pripomb iz prve javne obravnave in nikakor ne dvomimo v dobre namere ministrstva, hkrati pa ne moremo mimo ugotovitev, da so rešitve še vedno slabo domišljene, kar lahko vodi v primeru njihove uveljavitve v dodatno poslabšanje razmer v urejanju prostora.

Po naši presoji prekratka druga javna obravnava tako obsežne zakonske materije, brez možnosti vsebinske razprave s pripravljavci, kaže na resno podcenjevanje pomena zakonodajnega okvira in delovnih procesov. Predvsem procesi postajajo na področju urejanja prostora v 21. stoletju vse pomembnejši izziv zato jim je treba nameniti ustrezno pozornost tudi v samih zakonodajnih rešitvah. Ravnanje ministrstva med stroko zbuja strah, da se pristojni na ravni vlade in ministrstva morda ne zavedajo dovolj razmer v slovenskem prostoru in škodljivih posledic neustreznega pravnega okvira za razvoj države, lokalnih skupnosti, gospodarstva in družbenih sistemov. Deloma to pripisujemo dejstvu, da država ne spremlja sistematično stanja v prostoru in da pred pripravo novih zakonodajnih rešitev ni bila predstavljena ocena izvajanja aktualne zakonodaje, ki bi politični in širši javnosti predstavila stvarno stanje in omogočila, da bi nove rešitve kar najbolje odgovarjale na probleme. V tem smislu res obžalujemo, da v času javnih razprav niso bile izvedene obravnave zakonskih besedil, ki bi omogočile, da bi z javnim soočenjem mnenj razčiščevali poglede na

¹ Partnerji skupine Odgovorno do prostora! so: Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije, Inštitut za politike prostora, Inženirska zbornica Slovenije, Fakulteta za arhitekturo - katedra za urbanizem, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Filozofska fakulteta - Oddelek za geografijo, Oddelek za krajinsko arhitekturo pri Biotehniški fakulteti, Društvo urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije, Društvo krajinskih arhitektov Slovenije, Zveza geodetov Slovenije in Društvo arhitektov Pomurja. Zagon delovanja skupine OdP! je s Pozivom za spremembe v sistemu urejanja prostora leta 2010 podprlo preko 200 posameznikov, ki strokovno delujejo na področju urejanja prostora.

probleme in rešitve, na vloge v urejanju prostora in na različne možnosti, ki jih ponujajo tuje dobre prakse in stroka ter tako tudi usklajevali terminologijo in razvijali skupni jezik urejanja prostora.

Partnerji skupine OdP! se zelo dobro zavedamo, da Slovenija potrebuje reformo urejanja prostora in graditve objektov in že ves čas svojega delovanja dajemo odgovornim vedeti, da mora biti zato, da bi bila nova zakonodaja učinkovita, biti ta dobro pripravljena in da morajo rešitve povezati prizadevanja vseh odgovornih in zainteresiranih akterjev. V nasprotnem primeru se lahko zgodi, da bo nova zakonodaja povzročila še več škode kot so jo zakonodajne spremembe leta 2007 in različne kasnejše posamične in resorne intervencije v zakonodajno materijo. Zaradi opisanega in večletnih prizadevanj partnerstva OdP! ter večkratno dokazane upravičenosti naših kritičnih ocen, si partnerji OdP! z vso odgovornostjo jemljemo dodaten mesec časa za dokončanje pripomb k predlogom novih zakonskim besedil in vas s tem obveščamo, da bomo pripombe posredovali najkasneje do 30.11.2016. V vmesnem času smo na razpolago za sodelovanje in javne razprave o novih rešitvah.

Za skupino Odgovorno do prostora!

Mag. Tomaž Černe, koordinator

Poslano:

- ministrstvo za okolje in prostor, gp.mop@gov.si
- predsednik vlade RS, info.ukom@gov.si
- partnerji OdP!
- mediji